

Budapestre vonatkozó ujságcikke

Osztályozás

351.74

Szerző:

Cím: *Egy óra a főkapitányság éjszakai ügyeletén*

Forrás:

Magyarország

3m
(Hely)

1925. 12. 19.
(Idő)

(Köt. v. fiz.) (Oldal)

Hely

Idő

"1925"

Személy

Helyszám

Közp. ny.

Egy óra a főkapitányság éjszakai ügyeletén

Mi történik a városban egyetlen óra alatt?

— A Magyarországi tudósítóiától —

Rongyos, megtépett és agyonszanált Budapest egy tekintetben megtartotta a szomorú, háború utáni világban is világvárosi jellegét: s ez a bűnözés statisztikája. A főkapitányság Zrínyi-utcai palotájának földszintjén van néhány hivatalos szoba, rhová éjszaka a bűnöző város minden szennye, büne, apró és megdöbbentő aranyu tragédiája, kizökkent életsorsok riadt szemérmelensége, helyenkint nevetséges, helyenkint megrázó komédiája, mind közös esaternába ömlik össze, hogy aktaszagu, hivatalos stílusú jegyzőkönyvvé zsugorodjék.

A főkapitányság központi, éjszakai ügyelete ez a helyiség, tul az őrszobán, a detektív-ügyeleten, az ujságírók szobáin, a felügyelői és rendőrorvosi inspektion, a rásos őrizetes-cellák közelében. Rendszerint egy rendőrtanácsos az ügyelet vezetője, helyettese egy rendőrkapitány, azonkívül két fogalmazó és két rendőrdíjnok egészíti ki a központi ügyelet hivatalnokait, akiknek szolgálata a felügyelőkkel, detektívekkel és rendőrorvossal együtt délután 2-től másnap reggel 8 óráig — amikor a főkapitányság hiva-

talaiban megkezdődik a munka — szakadatlanul tart. Ide, a központi ügyeletre, folyik össze a telefondrótok szerteágazó hálóján, a rendőri jelentések özönében minden legkisebb esemény hire, minden, ami éjszaka a városban történik.

Éjszaka tizenkét órakor ültünk be a főkapitányság központi ügyeletére, hogy az itt lepergő, örökké változó, véres és könnyes, tarka kaleidoszkop képeiből megrögzítsünk valamit. Az első ügyfél egy rancosképű, töpörödött anyóka volt. Egy Százados-uti bérház viceházmesternője. *Ellopták egy kendőjét, 130 ezer korona készpénzzel — minden vagyonával — együtt. A szegény asszony sirva hajtogatja:*

— Miből élek, elsejéig, nagyságos kapitány ur?... Éhen fogok veszni... Ki nyörül rajtam?... *Ez volt minden spórolt pénzem, ebből vettem egy liter tejet naponta és délelben egy tányér levest. Most se kávé, se leve... kendő nélkül meg megvesz az Isten hidege!*

A szegény asszony jajgatása betölti a központi ügyelet egész helyiségét. Ott áll zokogva a farács előtt és őszinte kétségbeesésén meglátszik, hogy valóban minden vagyonra és kincse az az ellopott százharmincezer korona. A rendőrtisztviselők detektívet rendelnek ki az asszony mellé és még az éjszaka a Százados-uti házban megindul a nyomozás az ellopott pénz után... Nem sok reménnyel!

Még ott siránkozik a szegény asszony a jegyzőkönyvvezető rendőrdíjnok íróasztala előtt, amikor eseng a telefon és bejelentenek egy másik — külsőségeiben nagyobb arányú, de belső tragédiájában sokkal jelentéktelenebb — lopást. *Szurdai Mór nagykereskedő a panaszos, akinék Podmaniczky-utca 12. szám alatti lakásából, az előszobából, elloptak egy télibundát, amelynek értéke ötvenmillió ko-*

— Ötven? Hogy lehet az?

— A kabát amerikai cobolyprémmel van bélelve, a nyakán és karján perzsa, dupla lehajtos prémszegély, zsebében egy pár prémel bélelt antilopkesztyű. A kár ötvenmillió korona.

Ez is jegyzőkönyvbe kerül, pontosan a szegény asszony százharmincezer, rettentő kára mellé. Most pár percig csend van az ügyeleten. Aztán vésszenen újból felsikolt a telefoncsengő. A Rákosrendező-pályaudvaron halálos elgázolás. Egy tolató-mozdony elütötte Jánosi Mihály pályamunkást, *akinek fejét leszelték az éles vonatkerekek.* Néhány gyors parancsszó és pár perc múlva már dübörög a széles kapualja: indul a főkapitányság fekete hullaszállító gépkocsija a Rákosrendező-pályaudvarra.

Ezalatt az ügyelet farácsa előtt egy kopott-kabátos, didergő férfi áll meg. *Textilügynök, azelőtt tisztviselő volt egy malomban. Önként jelentkező sikkasztó. Hárommillió koronával nem tudott elszámolni.* A pénzt a családjára költötte... A díjnok kiállítja a sárga őrizetes lapot és a zavartszemű férfit elviszik. Az ajtó csikorogva, sikoltva zárul be mögötte.

De nyomban felpattan ismét. *Életuntai hoznak.* Kopott nadrágja térdig sáros és lueskos, ugyanigy a cipője is. Párolgó viztőcsát hagy maga után minden lépésével. Ugy huzták ki a dunai rakparton, ahogy a *zajtó jég közé bele akart gázolni a vízbe.* Az öngyilkosság oka, természetesen, a nyomor.

— Nem bírom tovább, — panaszolja csendesen a szerencsétlen ember, egyébként P. Kálmán állásnélküli kereskedősegéd. — A feleségemmel együtt reggel kávéval eszünk, ez a legolcsóbb, aztán másnap reggelig megint nem kerül semmiféle étel a gyomrukba. El-

adtunk már mindent. Megpróbáltam havat lapátolni, az sem megy...

Ismét szól a telefon és a Bécsi-uti Bohn-féle téglagyárból jelentik, hogy ott súlyos szerencsétlenséget okozott a felrobbant karbidlámpa. Gál György napszámos arcán és kezén súlyosan összeégett, úgy, hogy haldokolva vitték a mentők a Margit-kórházba. Alighogy a rendőrtisztviselő a telefonkagylót a helyére akasztotta, még a másik asztalnál az öngyilkosjelöltet próbálják eltéríteni sötét szándékától, felpattan az ajtó és lelkenedezve egy kövértermetű prémbundás férfi toppan be. Egy köruti divatáruház üzletvezetője, aki kapkodva mondja el, hogy délután egy ismeretlen férfi és egy nő vásároltak üzletében s válogatásközben mintegy kétmillió korona értékű selyemholmit a kabátjuk alá rejtettek. A lopást csak most, zárás után, amikor az üzletet rendezték, vette észre, azóta szaladgál a kerületi kapitányságokon, míg most ideutasították.

— Milyen volt az a két tolvaj? — kérdezi a jegyzőkönyvvezető rendőrtisztviselő.

— A férfi középtermetű. Arcára nem emlékszem... A nőnek bársonykalapja volt.

— Milyen színű?

— Azt nem tudom... Nem emlékszem!

— Hát milyen volt a személyleírásuk?

— Az nem volt nekik, kérem!

Végül kiderül, hogy a kereskedő semmire sem emlékszik. A leghalványabb személyleírást sem tudja adni a két vásárlóról. Ez is jegyzőkönyvbe kerül.

A következő panaszos *Boros Sándor* magánhivatalnok, akinek Erzsébet-tér 2. szám alatti lakásába két fiatalember beállított azzal, hogy a kiadó szobát akarják megnézni. A szoba nem tetszett nekik, alkudozni próbáltak, aztán elmentek Estefelé, mikor már csak a cseléd volt otthon a lakásban, újból visszajöttek s míg az egyikük a cselédleánnyal beszélgetett, a másik ellopta a hivatalnok *Smith Premier* írógépjét. A kár négymillió korona.

Az óra egyet mutat. Egyetlen óra alatt nyolc akta, nyolc eset, de van úgy, hogy harminc-negyven is akad. Amikor kifelé haladunk, rettentő sikoltozás, jajveszékelés veri fel a visszhangos folyosó csendjét. Őrültet hoznak, hordágyon, kényszerzubbonyban a mentők. Senki sem tudja a nevét, igazolványai nincsenek. Viszik a rendőrorvos elé,

Ez a leggyakoribb. legsűrűbben szereplő ügyfél a főkapitányság központi ügyeletén, 1925 kemény telén.